

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors fogata . . . . . 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legczélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Felesleges izgalmak.

A kedélyek még mindég nem tudnak megcsillapodni Rimaszombat város polgárságának egyes csoportjaiban. Pedig már valóban itt lenne az ideje, hogy az emberek felhagyjanak a czél-talan politizálással és nyugodtan hozzáállásnak megszokott napi munkáikhoz.

Minden valamire való józan gondolkodásu ember belátja és szelvében hangoztatja ugyan, hogy társadalmi életünk gépezetének összes működésében a rendes kerékvágásba kell már zökkennie, mert elvégre is a *képviselőválasztásnak immár törvényesen vége van, az örökös politizálásból meg nem élünk, — mindazonáltal még most is sokan vannak városunkban olyanok, a kik hiu reménységek felköltésével és ápolásával a polgárság kedélyének izgalmait elpihenni nem engedik.*

Gazdátlan hírek egész tömege kószál az emberek közt. Képtelen, absurd kalandos mesék áttatják, ámitják és tüzelik a hiszékeny gyöngébb lelkeket, mérhetlen kárára és csapására a köz- és társadalmi élet rendjének, melynek egyetlen életföltétele és fentartója nem más, mint a most már elodázhatatlanul szükséges *béke és nyugalom.*

Ennek érdekében le kellene már végre szelni minden harczi-kedvet, minden üres képzelődést, minden hiábavaló önámítást! — Sajnos, hogy a lelkek ingerültségének éppen ellenkező hajlandóságai vesznek erőt egyeseken.

A csalódott tábor — mely elismerjük ép oly önzetlen lelkesedéssel küzdött és kitartott a maga elvei mellett, mint a másik párt — ellenőrizhetlen hírek szerint új harcra készül annyiban, hogy a választás érvényességének megdöntése iránt állítólag kérvénnyel járul a Kuria elé.

Ha ez így van és nem csak olyan kitalált

kósza hír, mint a többi: akkor egy fájdalmas *csalódással* megint több lesz az osztályrészük azoknak, a kik eddig is feltűzött képzelődésük jóhiszemű, de nyilvánvalóan hibás számítása folytán kerültek a legyőzöttek sorába, a miben különben egy csepp szégyelni való sines, sem pedig ok arra, hogy a szivekben keserűség örökké-tig megmaradjon.

Alkotmányos küzdelemben ez a kerek világon mindenütt így szokott lenni. Két párt közül csak az egyik lehet a győztes. Azért a másik sem *bukott* a szó ilyen rideg értelmében, mert hiszen elveinek tisztasága megmaradt s az ahhoz való hűség él és kitart a szivekben tovább is.

A mi tehát *megváltozhatatlan*: abba bele kell nyugodni, bele kell törődni. Ezt így kívánja a *közös érdek*: a társadalmi békés együttélés érdeke.

Már pedig, hogy a rimaszombati választás *megváltozhatatlan* bevégzett tény, hogy itt újabb választás mindaddig nem lesz többé, míg az országgyűlést újra föl nem osztatják: azzal minden higgadt, komoly gondolkodásu embernek tisztában kell lennie, a ki a kuriai bíraskodásról szóló törvényt nem felületesen, hanem lényegében alapos tudással ismeri.

Háromszáztizenkilenc szótöbbséggel kimondott választást — melynek lefolyásáról a jegyzőkönyvet *Máriássy Andor* és dr. *Ráróssy Gyula* urak a legnagyobb rigorozitással szerkesztették. — úgy egyszerűen érvénytelennek elgondolni: merő képzelődés, álom és önámítás.

Ebből az álomból megint csak keserű lesz a felébredés és bizony nagy felelősség fogja terhelni azoknak a lelkét, a kik a polgárság fantáziáját ilyen délibáb-kergetésbe belelovagolják.

Mert addig, míg a kérlelhetlen kiábrándu-

lásnak ideje el nem jön, a hiu reménykedés által felköltött lelki izgalmak a várakozásban újabb tápot nyernek, a kedélyek le nem csillapulnak, a béke és nyugalom helyre nem áll: addig itt gondolni sem lehet arra, hogy a köz- és társadalmi élet gépezete fennakadás nélkül tovább működjen. Addig itt még a *kenyérkereset* napi teendői is többé-kevésbbé szünetelnek, a polgárok elhanyagolják foglalkozásaikat, a miből sok mindenféle anyagi zavarok és családi békétlenségek következnek. Aztán az előre látható kiábrándulás újabb és újabb iztelenségeknek és félreértéseknek lehet majd ismét okozója.

Ki vállalja magára mindezekért a nehéz felelősséget? Kinek a lelkiismerete számol majd be a társadalmi rend békéjének állandó zavarban tartásáért?!

Semmi kétség benne, hogy a kik kisebbségben maradván, a leveretés keserűségét hordják szívében: azok nehezen tudnak talán beletörődni helyzetükbe, de ha ez a kellemetlen érzés pillanatnyilag meg is lesz: afölött uralkodni kell a törvénytiszteletnek és a közérdek kívánalmainak. Mindent összevetve: nem cselekesznek tehát helyesen, a kik képzelődnek, mert csalódnai fognak.

Egy újabb csalódás izgalmaira pedig egyáltalában nincs szüksége a mi társadalmunk ama csoportjának, melynek lelke most is egy nagy csalódás keserűségét érezi.

Ezt be kell látni e város minden igaz hű fiainak, be kell látni különösen a vezető férfiaknak, a kiknek önmaguk, pártjuk és az egész város iránt való kötelességük, hogy a hiu ábrándok hevületének harczi készségét a város közérdekének javára leszereljék.

Ugyan emlékezzék csak vissza a legyőzött

TÁRCZA.**Tót népdalok.****Tágas mezőn körtefa áll . . .**

(V sírom poli hruška stoji . . .)

Tágas mezőn körtefa áll, szép zöld körtefa,
Alatta áll az én rózsám nagyon kisirva,
Fehér kendőt szoritgat,
Vele könyüt szárítgat,
Csakóm mellé díszül tűz zöld rozmaringokat.

„Jőjj abba a kaszárnyába édes kedvesem,
Hogy ki van ott minden baka fenve fényesen!
Dobos veri a dobot,
Én már nem maradhatok;
Nem fáj-e majd, ha megtérni többé nem fogok?“

„Ugyan lépj ki a glédából, lépj ki galambom,
Vigasztald meg bús szívem' ez utolsó napon.“
„Nem lehet az angyalom,
Glédát el nem hagyhatom.
Nem lehet már bús szivecskéd megvizsgálnom.“

(Kishont.) Fordította: *Luby Sándor.*

Háromszor nősült.

(Amerikai történet.)

Platt Shadrach, vagy mint röviden nevezni szokták, Shad, a csinos Jerushát vette feleségül; de szerencsétlenségére anyósánál lakott, a harcziás özvegy Pelletnél.

Shad békeszerető és csendes ember volt, úgy hogy

apja már több ízben azon törte fejét, nem lett volna-e jobb, ha fiát Jónak kereszteli. S mivel oly türelmes volt, nagy kitartással is dicsekedhetett; a miről azonban sem telesége, sem pedig anyósa nem bírtak sejtellemmel. Így történt aztán, hogy a harcziás özvegy nagyon rosszul bánt Shaddal, a ki azzal vigasztalta magát, hogy előbb-utóbb a legmegrögzöttebb anyósából is kifogy a szusz. Ha tehát Pelletné megkeserítette veje életét, ez a jövőbe helyezte reményét és hagyta a vihart feje fölött elzudulni.

Az egész környék bámulta Shad türelmét s mikor szerencsétlen házasetének hire bátyjához eljutott, ez derekasan megkorrholtá levélben és azt írta neki a többi közt, hogy gyáva az a férfi, aki öles fickó létére megijed egy anyóstól. Shad csak ennyit válaszolt:

— „Van különbség anyós és anyós közt!“
Egy napon így szólt hozzá a harcziás özvegy:
— Az egész Platt-család nem ér egy garast. Nincs benne egy csepp életrevalóság. Mondhatom, jeles egy familia!

Az öldöklő guny, mely e szavakban rejlett, nem tett semmi hatást Shadra, mosolyogva válaszolt:

— Igenis, asszonyom jeles egy familia. Vannak soraiban derék emberek minden korban és nagyságban. Örvendek, hogy ön is elismeri.

— Hallod, Jerusha? — sipított az özvegy — a saját házamban mer a nyomorult sértegetődni! Belátod már most mennyire alávaló a te férjed?

— Hallottam, anyám. S te Platt Shad azt hiszed talán, azért kosaraztam ki Jenkinst, hogy anyámmal ily kegyetlenül bánj? Ugy látszik, nem is bírsz tudomással arról, milyen derék egy családba nősültél!

— Igenis, kedves Jerushám, jeles egy familia. Vannak soraiban derék emberek minden korban és nagyságban. Soha nem vontam kétségbe!

— Hallod-e, Jerusha, már megint sérteget minket! — ordított a harcziás özvegy. Ezt nem tűröm tovább! Válassz közülünk. Vagy én — vagy ő!

S mikor Shad kísérletet tett a félreértést tréfával elűzni, azt mondták, hogy szivtelen. Mikor kezét nyujtotta anyósa felé, ez úgy tett, mintha megrémülne és jajgatva kiáltott, hogy Shad meg akarta őt verni. Jerusha pedig nyomban kijelentte:

— Azon gondolkozom, Platt Shadrach, milyen nagy bolondok voltunk mi ketten, mikor egybekeltünk; de még nagyobb bolondok volnánk, ha folytatni akarnók ezt az életet. Holnap elmegyünk az ügyvédhez és megindítjuk a válópört.

Shad nem válaszolt. Másnap reggel fölvette ünnepi köntösét és a szomszéd városba kísérte nejét. Ott megvárta, míg az ügyvéddel beszélt, aztán újra hazakísérte. Mikor a harcziás özvegy háza elé értek, kissé remegő hangon kérdezte:

— Megtörtént, Jerusha?
— Meg, Shad! De azért remélem, ezentul is jó barátok maradunk!

Elváltak és Shad egyenesen kis birtokára hajtott, mely az erdő közepén feküdt. Ezentul nem lépte többé át a harcziás özvegy küszöbét s mikor egyedül ült a kandalló pattogó tüze előtt, arról elmélkedett, mily szép dolog a kitartás. Szerette volna tudni, mi a harcziás özvegy véleménye e dolgról.

Egy este, mikor ezen törte a fejét, egyszerre kaczagni kezdett. Valami jutott az eszébe, amit nagyon okosnak talált. A következő vasárnap, mikor az özvegy és leánya szokott időben a templomba léptek, már ott találták Shad urat egy csinos gazdasszony társaságában, akit, mint távoli rokont, aznap fogadott házába. Valahányszor Shad az isteni tisztelet alatt lopva arra felé pillantott, ahol Pelletné és Jerusha ültek, mindig erősebb

BLOCH ÁRMIN

a „hazai iparosarnokhoz“

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 133.

„Oroszlányógyszertár“ mellett.

Ajánlja dúsan felszerelt gyári raktárát menyasszonyi kelengyékben, kitűnő vásznak, szépebbé asztalneműk, legdivatosabb kész fehéreneműekben, saját gyártmányu kézi himzések, paplanok, elismert jó minőségben és jutányosabb árban, mint bárhol.

Kivánatra szakember kiküldetik kelengye vállalás céljából, avagy próbaküldemény bérmentve eszközölteik. Vidékről való meglátogatás esetén 300 korona vételnél két másodosztályu menetjegy ára visszatérítetik.

Zsebkendőkben folyton ujdonságok. — Házi fonalakat elvállalok szövés céljából. Már 20 korona postai megrendelésnél bérmentve. — Hazai ipar nagybani terjesztése.

párt arra a méltóságteljes és komoly magatartásra, melyet a szabadelvű-párt legutóbbi levere-tése alkalmával tanusított. Elviselte a legyőzést nyugodtan a társadalmi izgalmak további foko-zása nélkül.

Ne hallgassunk a mende-mondákra, kósza hírekre. Ne áltassuk magunkat dajka mesékkel. Legyünk férfiak. Győzők, győztesek legyünk egy-más iránt azok, a kik eddig voltunk.

A harc elmúlt: rejtjük hüvelybe kicsorbult kardjainkat.

Ne politizáljunk. Lássunk a napi dolgaink után nyugodtan, készséggel, ujult kedvvel és ujult erővel.

A jövő képe.

Rimaszombat rendezett tanácsu város kö-zönségének apraja és nagyja már egy évtized óta foglalkozik azon kérdéssel, hogy miként le-hetne a város ügyeit vezető tisztikar helyzetét előnyösebbé tenni s ez által a városi érdekek jobb kielégítését biztosítani.

Meg-megújuló képviselőtestületi felszólamlá-sok sürgetőleg hangzottak el a tanácsterem falai között s visszhangot találtak a lakosság szívében is; mert mindenki előtt nyilvánvalónak látszott lenni, hogy csak sorsával megelegetett oly tiszt-viselőktől várhat a város, mint erkölcsi testület, odaadó és teljes ügybuzgalmat, a kik sorsukhoz és a tőlük kívánt szolgálatok mérvéhez képest az élet terheinek viseléséhez elegendő anyagi viszonzószolgálatot élveznek.

A mind sürűbben hallatszó közóhajnak tett tehát eleget Rimaszombat város képviselőtestü-lete akkor, midőn a szervezeti szabályrendelet megváltoztatása és a tisztii fizetések meghatá-rozásához előterjesztés tételére egy bizottságot kül-dött ki, utasítással adván, hogy gondos körül-tekintéssel tegyen az iránt is javaslatot, vajjon a most meglévő tisztii állások valamelyike nem volna-e megszüntethető?

A kiküldött bizottság feladatát komoly tanul-mány alá vette; meghallgatta a tisztikar tagjait s a szerzett tapasztalás alapján javaslatát a köz-gyűlés zöld asztalára helyezte. — Nagy volt a várakozás, különösen nagy a valóban szerény javadalmazású városi tisztviselők részéről, mert habár a bizottság javaslata nem is nyújtotta azt, a mi általuk tán nagyobb mértékben várható, mégis bizonyos előnyökben részesültek volna s nagyobb megnyugvással tekinthettek vala a jövő elé; hisz a város atyái — a képviselőtestület tagjai — az adott viszonyokhoz képest gondos-kodtak róluk is!

Hát ezen szép remények alaposan elfoszlot-tak a folyó hó 7-én tartott közgyűlésben.

Hallottunk ott valóban szép beszédeket, hogy t. i. nem részleges átalakítása szükséges a szer-vezeti szabályrendeletnek, nem ötletszerűleg kell valami módosításokat tenni azokon, hanem szer-ves egészben kell kidolgozni; hogy nem szemé-lyeket kell tekinteni, hanem az ügy érdemét;

lett benne a meggyőződés, hogy terve sikerülni fog. Mert a harcias özvegy arca zöld volt az elfojtott düh-től, Jerusha pedig egészen sápadt a fölindulástól, mikor a szép hölgyet megpillantotta.

Nem bírták ki sokáig, mert a szép gazdasszony csakugyan csinos volt és Shad magaviselete még fokozta a két nő kinéjét. Mikor tehát a harcias özvegy egy napon „véletlenül” elment a rét elé, melyen Shad dol-gozott, megállott és kiöntötte előtte szíve keservét. Hogy Jerusha még mindig szereti férjét és nagyon fájlalja az elváltat. Nem volna-e férfiasabb, ha Shad véget vetne az állapotnak?

— Ha Jerusha akarja, hogy véget vessek a do-lognak, akkor küldje ki azonnal hozzám; — szólott szel-id hangon Shad.

Pár percz múlva kijött az asszony. Arca bevolt esve, járása téveteget. Shad elébe ment, kezét nyújtott neki és szeretetteljesen üdvözölte. Néhány szó elég volt a megzavart egyensúly helyreállítására és a jövő vasár-nap már az egész vidék tudta, hogy Shad és Jerusha ismét egybekelnek. Csúpan azt kötötte ki a boldog férj, hogy neje ezentel vele lakjon, a harcias özvegy pedig a saját házában maradjon.

Ámbót Shad teljes joggal büszke lehetett volna arra, hogy kitartásával ily fényes győzelmet vívott ki a harcias özvegy fölött, nem árult el semmi büszkeséget, hanem a régi szerény ember maradt. Ezentel is az volt a jelszava: Kitartás és türelem.

*

Shad és Jerusha még csak rövid idő óta élvezték a másodszori mézesheteket, mikor a harcias özvegy beteg lett és meghalt. Az orvos azt mondta, hogy az epe ölte meg, mivel nem volt kivel veszekednie.

A „fiatal” pár boldogan élt volna, ha a nő megéri a férjét. De mivel azt hitte róla, hogy gyáva s mint boldogult anyja mondta, nem egyéb „egy nagy borjunál”, gyakran megütközött eljárásán. Különösen méregbe jött akkor, mikor egy szomszédjától lovat vett, a mely szemre pompás, de valósággal nagyon csökönyös állat volt. Vasár-nap, mikor a templomba indultak, a ló botorkálni kez-dett, mint egy részeg és végre lefeküdt a földre. Nem kerülte el Jerusha figyelmét, hogy a furesa állat móká-zása gunyos mosolyt csalt a nézők ajkára; s ez a guny annyira fájt neki, hogy könnyek tödültek a szemébe.

hogy a város és közönségének közgazdasági vi-szonyai a pótdadó felemelését meg nem engedí; hogy a küszöbön álló közigazgatás rendezése a bajokat majdan megszüntetni fogja; hogy a kép-viselőtestület tagjai a városi alkalmazottaknak hő keblü meleg barátjai; szóval ami a jóindulat-ból kell, azt a városi tisztviselők megkapták mind, de a méltán várható fizetésfelemelést — az egy polgármesteri állástól eltekintve, — no azt már nem!

Biz ez igen sajnálatos és szomorú esemény, s talán ezen eljárás nem is igen volt méltó a képviselőtestület komolyságához, mert akkor, a midőn a bizottságot kiküldötte, azon elvi állás-ponton volt, hogy vannak oly állások, a melyek megszüntethetők, — ezt a bizottság is konsta-tálta, — tudnia kellett azt is, hogy a fizetés-rendezésnek okszerű és elmaradhatlan követke-zménye a pótdadó százalék felemelése. Ha tehát ezeket tudta és jelenleg a bizottság javaslatainak félretételével a megszüntetni javasolt állásokat is fentartotta, viszont a mérsékelt tervezett fizetés-felemelést is elzárkózott, ugyan miért kellett megterhelni a bizottságot haszontalan munka és számítgatások végzésével? Miért kellett a vá-rosi alkalmazottakat egy jobb jövő csalékony re-ményével biztatni!

Szeretnénk mindent kívánni, még inkább minden jót elérni a város érdekében tisztviselőink-től; szeretnénk, ha az ő munkásságok eredmé-nyeként a város felvirágzásának örvendezhet-nénk; irtózunk azonban annak gondolatától is, hogy őket magukat megelegetettnek lássuk és elfeledjük, hogy csak jól javadalmazott alkalm-a-zottaktól várhatunk teljes és odaadó tevékenysé- get; mert ha valakinek a mindennapi kenyérre valója nincs biztosítva, bizony az első sorban is a hiányzó fogja megkeresni s csak ezt követőleg végzi a hivatalos kötelességeket.

Önkénytelenül is kell, hogy eszünkbe jusson a tekintetes karok és rendeknek a hét éves há-boruban tett azon kijelentése, hogy „Vitam et sangvinem pro rege nostro”, „sed avenam non damus”. Itt úgy áll a kérdés, hogy életét s vé-rét (t. i. munkáját) kívánjuk a városi tisztviselő-nek, de kenyér helyett elegendőnek tartjuk a morzsát is!!

A jövő képe tehát ez: Lesz egy 3600 ko-ronával javadalmazott polgármesterünk, a többi tisztviselőink pedig — a kiktől a fokozott tevé-kenységet ugyancsak megkívánjuk, — a régi elégtelen fizetés mellett tengetik életüket; költik — ha van — a maguk magánvagyonát, a vá-rosi kormányzat pedig haladni fog a régi, ugyis megszokott mederben, azaz: — közigazgatódik.

cs.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete *Kishonthy Gyula* h. polgármester elnöklete alatt népes közgyűlést tartott. Régen nem gyűltek össze a képviselőtestület tag-jai oly nagy számmal — mint ez alkalommal, a mi- kor igazán komoly és nagyfontosságú ügy volt napi-rendre tűzve.

Mikor aztán Shadot arra kérte, panasználja be azt az embert, aki ilyen csökönyös lóval rászedte, ez röviden kijelentette, hogy nem fogja azt megselekedni, nem szereti a perlekedést. Majd elintézi ő a számadást a szomszédal meg a lóval is. (Mellesleg mondvá, a szom-zédra is rá került a sor. Shad felév mulva megvette a birtokára betáblázott adósságokat és a csalárd szomszédot kibesztelte vagyonából.) Jerusha gyávanak nevezte férjét, mire ez alázatosan elismerte, hogy csakugyan nem na-gyon bátor — nőekkel szemben.

A következő vasárnap Jerusha kijelentette, hogy nem megy a templomba ezen a lovon. Shad nem vitatkozott, hanem a kocsit el fogta a lovat, oda állott vele a ház elé és szeliden, de ellenállhatatlan erővel emelte nejt a kocsiba. Minden szerencsésen ment a templom előtti térrig, de itt újra rájött a lóra a bolond óra. Ficzánkolni kezdett és szerencsésen felfordította a kocsit úgy, hogy a bennülők a sárba estek a körülállók nagy mulatságára.

Jerusha lángvörös arccal ugrott föl anélkül, hogy férjét csak egy tekintetre méltatta volna s hazafutott. Shad nem követte nejt, hanem a lószerszámot hozta rendbe. Mikor hazaérkezett, már nem találta otthon. A nő az alatt összecsomagolta holmiját és anyjától örökölt házába ment lakni. Onnan másodszor indította meg a válópört férje ellen és a bíróság elég udvarias volt őt a legrövidebb idő alatt zsarnok férjétől megszabadítani.

*

Shad tovább folytatta csendes és nyugodt életmód-ját. Lassanként arra a meggyőződésre jutottak ismerősei, hogy Shad egyszerű magaviselete dacára mégis nagyon határozott jellem. Nem akadt senki a vidéken, aki azt állította volna magáról, hogy büntetlenül rászedte. A csendes és biztos mód, melylyel a ravasz szomszédon boszut állott, mindenkinek imponált. Vagyonilag is gyarapodott és tekintélye annyira emelkedett, hogy még képviselőnek is megválasztották; a legnagyobb kitüntetés, mely ilyen egyszerű embert érhet.

Egyszer hetenkint látta Jerushát, még pedig a templomban. Az asszony mindig kíséret nélkül jött oda és ment haza. Az istentisztelet után Shad rendszeren hoz-zá lépett s e szavakkal üdvözölte:

— Örvendek Jerusha, hogy jól érzed magadat!

Egy téli estén egy társaság volt a lelkésznel. Je-

A közgyűlés elején az új községi iskolaszék tagjai: *Baksay István, Bodor István, Instilórisz Endre, Kis-honthy Gyula, dr. Kovács László, dr. Kármán Aladár, dr. Löcherer Tamás, Lukács Géza, dr. Szabó Károly, Zachar Gusztáv, Molnár József, Horváth János, Dapsy József és Szontagh Károly* letették az esküt.

Ezután következett a szervezeti szabályrendelet mó-dosítása és a fizetésrendezés iránt beterjesztett bizottsági javaslat tárgyalása.

Az erre vonatkozó elaboratumot ismertettük lapunk a szervezeti szabályrendelet a közgyámi és gazdasági tanácsosi, továbbá az egyik ügyészi állás megszüntetését javasolja, s a nyert 2000 koronát felosztani kívánja a polgármester, árvaszéki előadó, mérnök, erdész és al-jegyző között, azonfelül 8338 korona 70 fillér összeget, mely a pótdadónak volna kivetendő — a tisztviselők között lakbér czímen javasol felosztani. Végül a községi bíraskodást a polgármester ügyköréből kivenni és az árvaszéki előadóba beilleszteni ajánlja.

A feloivasott javaslathoz első sorban *Glauf Pál* esperes szól s felvetette azt a kérdést: ezélszerű és időszerű-e a szervezeti szabályrendelet módosítása? A javaslatban csúpan ötletszerű módosítását látja a szabály-rendeletnek, nem látja megvalósítva a város közjavára irányuló eszméket, s ha már állások akarunk eltörölni, nem kellene-e többet megszüntetni mint a mennyit a bi-zottság javasol. A mostani szervezetet, — mindaddig, míg egy lelkes, legnagyobb ambícióval működő és minden tekintetben bevaló polgármester nem lesz a város ügyei élén — nem bolygatná. Időszerűnek is csak any-nyiban tartja a javaslatot, mert a város tisztújítás előtt áll, de különben időszerűtlen azért is, mert a köz-igazgatás országos rendezése áll küszöbön. — A javaslat másik részére a fizetésre vonatkozólag hangsúlyozta, hogy csak illően javadalmazott tisztviselőt várhatunk jó és helyes munkát, s bár a fizetésfelemelést egy befek-tetésnek tekinti, mely idővel gazdagon fog gyümölcsözni, másrészt azonban fenyeget a pótdadó emelkedésnek réme. Viszont azonban reméli, hogy az új polgármester a köz-gazdasági helyzet előnyös megváltoztatásán fog munkálni s a kisipar emelkedésével és gyáripár létesítésével viszo-nyaink jelentékenyen javulni fognak. A fizetésfelemeléshez hozzájárul, mert ha ettől elzárkózunk, nem lesznek a város közjavát szolgáló tisztviselőink és snlődni fogunk tovább. Figyelmeztet azonban arra is, hogy a nyugdíj-intézmény létesítése folytán a fizetésfelemelés kettős lesz, s így az jól meggondolandó; a lakbér mindenestre megszavazandónak tartja, mert az csak egyszeres. A nagy figyelemmel hallgatott felszólalás után *Molnár József* a kiküldött bizottság egyik érdemes tagja szólalt fel s előre bocsátva azt, hogy a kiküldött bizottságot fáradságos munkálataiban tisztán a város és annak közön-sége közjava vezérelte, ő is hangsúlyozza, hogy igenis az új polgármestertől várhatjuk a viszonyok kedvezőbbre fordulását, mert neki kell keresni a módot arra, hogy ide a közmegelegetés költözzék be, de viszont nekünk biztosítani kell a polgármester részére az anyagi alapot, nehogy ennek kérdése megbénítsa a város élén álló tiszt-viselő munkarejét és munkakedvét. Ő a polgármester és az árvaszéki előadó, vagy a magánjogi természetű ügyek vezetésére magasabb kvalifikációval bíró s bármi czímen rendszeresített állást betöltő egyén fizetését emelni kívánja. — *Abonyi Pál* nem látja sürgősnek az egész ügyet s bevárná a közigazgatás államosítását. *Instilórisz Endre* pedig kifogásolja, hogy a tervezet szerint a köz-gyám teendői az aljegyző munkakörébe vétessek fel, mert az aljegyző rendszeren az árvaszéki üléseken a jegyzői tollal viszi. A lakbér rendszeresítéséhez hozzájárul. *Süteő István* ifj. a polgármester fizetésének emelését helyesli s a magasabb kvalifikációhoz kötött állások javadalmazását is emelné. Szerinte két főtisztviselőnek kell lenni s a harmadik a rendőrkapitány volna, kinek teendői az új bünvádi eljárás folytán jelentékenyen fel-szaporodtak. A javaslat többi részével ezélszerű volna szerinte a tisztújítás után foglalkozni.

rusha is ott volt s természetesen Shad is. Mikor a ven-dégek elszedtek, Shadnak föltűnt, hogy míg a többiek kényelmesen szánkón indultak hazafelé, Jerushát nem várta senki Udvariasan följánlotta neki a saját szánkó-ját, kivezette a ház elé s mielőtt a nő megmondhatta volna a dolgot, már meleg bundákba volt burkolva és nyilsebesen röptül hazafelé. Nem kerülte el figyelmét, mily ügyesen vezeti Shad a lovat s mennyire tartja azt hatalmában.

— Ez a ló nem szokott mókázni. — szólott szelid mosolylyal Shad; — megkóstoltassam vele az ostort?

— A mint akarod, Shad!

Mint a szélvész siklott odább a szán. Jerusha egé-szen el volt merülve a hó borított vidék szemléletébe s nem is vette észre, hogy Shad egész csendben a dereka körül fonta karját és ellenállhatatlan erővel szorította magához.

Vagy talán készakarva nem vette észre?

— Tovább menjünk még? — kérdezte Shad, mi- kor a saját háza elé értek.

— Igen, — válaszolt Jerusha habozva; aztán ne- vetve folytató: — Tudod e, hogy a dolog úgy veszi ki magát, mintha...

— Mintha? Folytasd Jerusha.

— Mintha te nekem udvarolni akarnál!

— Látod Jerusha, mi nem értünk soha rá az ilyesmire s lehet, hogy ezért támadtak köztünk apró félreértések. Nem ismerkedtünk meg eléggé. Kezdjük hát előlről. Rég tudtam, hogy mégis csak ez lesz a vége; te nem Jerusha?

— Én legalább reméltem! — válaszolt ez halkán.

Még az este a paphoz mentek és újra megesküd-tek. Shad udvarolni kezdett nejt, mint egy fiatal sze-relmes; mert belátta, hogy a nő is szereti őt. Egészen megváltozott és gyakran keserű szemrehányásokat tett magának vakságaért.

Még negyven teljes évig éltek együtt és tíz gyer-mekük volt. Mikor Shad késő vénységében meghalt, neje nem tartotta ki sokáig nélküle, hanem egy hét múlva követte őt.

Igy győzte le Shad kitartással és türelemmel a vi-lág legmakaacsabb lényeit: anyósát és feleségét. Így esett meg, hogy jóllehet kétszer vált el és háromszor nősült meg, mindig csak egy és ugyanazon feleség volt.

Dr. Zehery István rámutat arra, hogy a városnál a magasabb kvalifikációhoz kötötteken kívül viselt állások nobile officiumot képeztek, de most már a teendők is rendkívül felszaporodtak, s éppen azért, mert tisztújítás és a közigazgatás államosítása előtt állunk, már most kívánja a szervezést végrehajtani az egész vonalon. A tisztviselők reduktióját kívánja s a hivatalban maradónak olyan fizetést adna, hogy tisztességesen megélhessenek, s elegendő munkakörrel látna el őket. A közigazgatási tanácsosi állást is beszüntetendők tartja, s ragszkodik ahhoz, hogy a döntés ne halasztassék el.

Baksay István azt ajánlja, hogy az új szervezkedésig maradjon meg a mostani állapot s a fizetések arányosítva emeltesse. Lukács Géza az ügy elintézését időszerűnek is, célszerűnek is látja, annyival inkább, mert a közigazgatás államosításának kérdése husz év óta folyton kísért, s még sincs belőle semmi. Különösnek tartja, hogy először kiküld a képviselőtestület egy bizottságot, hogy javaslatot terjesszen elő a szervezeti szabályrendelet módosítására nézve; mikor aztán a bizottság hosszas és fárasztó munkásság után elaboratúráját benyújtja, akkor azt mondják, ugy maradjon a régi állapot, mert a változtatás talán súlyos teherként nehezednék a lakosságra. Nem járul ahhoz, hogy egyiknek vagy másiknak emeljék a fizetését, a többiét pedig ne, hanem ajánlja a bizottság javaslatát.

Glauf Pál aztán kijelentette, hogy ő hozzájárul a Baksay indítványához s a mostani szervezet meghagyása mellett a tisztviselők lakbéré felszámításuk 20%-ában állapíttassék meg. Hamaliár Lajos szintén emelni kívánja a polgármester fizetését, de úgy, hogy a beszüntetett állásokból nyerjünk erre fedezetet, mert a pótdó úgyis magas, s annak emeléséhez nem járul. A községi bíraskodást pedig kívánja továbbra is meghagyni a polgármester ügykörében. Dr. Ráróssy Gyula is most ajánlja a szervezeti újalakítást, a foltozgatást nem tartja helyesnek, hanem korrekt intézkedés szükségét látja helyén valónak. A polgármesteri állásnak már most való rendezését feltétlenül elodázhatatlannak tartja. Még Sütő István tette meg azt az indítványt, hogy a polgármester fizetése 800 koronával emeltesse s a többire nézve az új polgármester annak idején tegyen javaslatot.

Hosszas és izgatott vita után az elnök feltette a kérdést, s a közgyűlés 27 szavazattal 25 ellen úgy határozott, hogy a bizottság javaslatának a szervezés módosítására vonatkozó részét a napirendről leveszi. A fizetés rendezésre vonatkozó részt azonban egyhangul tárgyalni kívánják. Ehhez többen szólalnak fel. A polgármester fizetésének 800 koronával való emelését elfogadták, a továbbiakra nézve dr. Kármán Aladár felszólalt, hogy a mennyiben a beszüntetni javasolt állások felett már döntött a közgyűlés, s ezek továbbra is megmaradva megszűnik a forrás, melyből 2000 korona a fizetésemelésre fordítható volna, kérdést intéz: honnan nyerünk a fizetésemelésekre fedezeti alapot. — Dr. Zehery István és dr. Ráróssy Gyula ugyancsak ezzel a kérdéssel foglalkoznak, s a mennyiben e célra pótdó vettenék ki, nem járulnak hozzá az emeléshez. — A közgyűlés ezután a fizetésemelésekre, s a lakbér címén megállapítandó javadalmazásokra nézve előterjesztett javaslatot a Glauf Pál pártoló s a Samarjay János ellenző felszólalása után elvetette, s ezzel az izgalmas közgyűlés véget ért.

Orvosok és gyógyszerészek gyűlése.*)

A likéri vasgyár-telepen szept. hó 24-én tartotta közgyűlését a gömörvármegyei orvosszövetség s az orvosgyógyászati egyesület dr. Löcherer Tamás központi igazgató-főorvos elnöke alatt. Jelen voltak: Dr. Fodor Béla járásorvos, dr. Hensch Géza városi orvos (Jolsva), dr. Hruska János körorvos (Nyustya), dr. Kármán Aladár kórházi orvos, dr. Kenyél János községi orvos (Csetnek), Kishonthy József gyógyszerész, dr. Krecs Gyula bányamű-orvos (Vashegy), dr. Lichtschein Adolf vasuti orvosi tanácsadó, dr. Schwarcz Márk községi orvos (Tiszolc), dr. Sailer Károly gyári orvos (Likér), Steinhauz Béla és Thomka László gyógyszerészek (Nyustya), és dr. Urszinyi Gyula bányorvos (Putnok). Dr. Mesko főorvos és dr. Posevitz nagyőrcei orvos elmaradásukat kimentették.

A gyűlést dr. Löcherer Tamás elnök leendő, szép beszéddel nyitotta meg, s újságként bejelentette dr. Forstinger Oszkár ragályi körorvost és Steinhauz Béla nyustyai gyógyszerészt.

A közgyűlés kismondta, hogy az országos orvosszövetség kongresszusait ezután is évenként megtartandónak véli, s a nagyváradiak azon indítványához, mely a kongresszus eltörlését javasolja, nem járul hozzá. Pártolja azonban a kassai szövetség indítványát, melylyel az orvosok hátramaradottait segélyező egyesület alapítását javasolja. — A közgyűlés örömmel vette tudomásul a belügyminiszter leiratát, melyben közli, hogy Rimaszomban négy szomszéd vármegye községi szülésznői részére alsófoku bábaiskolát létesít, melyben a két hónapos kurzusok novemberben megkezdődnek.

A hivatásának áldozatul esett esztergomi főorvos dr. Mátray halála felett jegyzőkönyvileg kijelentést ad a közgyűlés részvétele és sajnálatának. Ezután dr. Löcherer Tamás, dr. Hensch Géza és dr. Krecs Gyula tudományos szempontból igen érdekes és tanulságos esetet ismertettek, mit a jelen voltak nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgattak. — Majd Steinhauz Béla az új gyógyszereket mutatta be és azokat kiváló szakképzettséggel és tüzettséggel ismertette.

Végül dr. Urszinyi Gyula fejtegette az orvosok nehéz feladatait, s kikelt a mindenfelé elterjedt kuruzslás ellen, melyet csak a nép helyes irányban való és kitartó művelésével lehetne megszüntetni. A fejtegetéshez dr. Lichtschein Adolf és Kishonthy József szölköztek, mire a közgyűlés véget ért.

A komoly tárgyalások után az illusztris társaság a kaszinó másik termébe vonult, hol kitűnő ebéddel, igazi magyaros vendégszerettel látták el a nyustya-likéri kollegák a vendégeket. Dr. Löcherer Tamás magas szárnyalású pohárköszöntőben meg is köszönte a társaság nevében a szíves látást s a kartársi egyetértésre és a házi gazdák jóvoltáért emelt poharat. — Ebéd után a társaság megtekintette a gyártelepet, hol dr. Sailer és

dr. Szélnyi kalauzolták a vendégeket, kik az esti vonaton a legkellemebb benyomásokkal hagyták el Nyustya-Likért.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóját, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliten sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

A király nevenapja. Ő felsége nevenapján, október hó 4-ikén városunk középületein nemzeti lobogók lengtek, hirdette a nemzet ünnepnapját. Az állami és községi iskolák e nap szüneteltek. A rom. kath. templomban fényes ünnepi misét mondott Szeman Endre prépost-plebánus, melyen a hatóságok s a fentemlített iskolák növendékei testületileg vettek részt. Mise alatt Uthy Antal kántor szép hangjával több régi magyar egyházi énekekben gyönyörködtette a Felséges urunk hosszú és dicső életéért buzgón esdő templomi gyülekezetet.

Vármegyei közgyűlés. Gömörvármegye törvényhatósága őszi közgyűlését folyó október hó 28—29. napján tartja. A közgyűlés fontosabb tárgyait képezik: Az üresedésben levő megyei főpénztárnoki és a rozsnói járási szolgabírói tisztii állások választás utján való betöltése; az 1902-ik évi vármegyei költségvetés megállapítása, s a jövő évi virilisek névjegyzékének bemutatása stb.

Uj tanár. A rimaszombati egy. prot. főgymnasium ujonnan megválasztott tanára Pásztor Gyula, ki a nyugalomba vonult Zachar Gusztáv helyébe lép, állását e napokban elfoglalta. Üdvözljük.

A községi iskolaszék f. hó 5-ikén Lukács Géza elnöke alatt ülést tartott, melyen a tandíjmentesség iránt beadott kérvények felett döntöttek s tudomásul vették, hogy a súlyos betegségből fellabadt Mézáros Jolán, néhány hét múlva átveszi tanszékét, addig pedig a tanítás helyettesítés utján akadálytalanul folyik.

Áthelyezés. S o m o g h y Géza m. államvasuti osztálymérnök, — társadalmunk rokonszenves derék tagja — mint sajnálattal értesülünk, Kozsuvára helyeztetett át. Helyébe a nálunk régóta ismert Gedeon János, ipoly-sági osztálymérnök jön ide s a hivatal vezetését már jövő héten átveszi.

Uj kántor. A rimaszombati ev. ref. egyház megválasztott kántora Szűcs György f. hó 6-án elfoglalta állását.

Iskolai ünnepély. Az aradi vértanúk emlékére kegyeletes ünnepélyt rendezett október hó 6-án főgymnasiumunk ifjusága. Az ünnepélyt dr. Veres Samu tanár a gymnasiumi ifjusági önképző kör elnöke nyitotta meg, mely után Makay Kálmán VIII. osztályú tanuló olvasta fel az aradi gyásznapi tragikus eseményeiről összeállított csinos dolgozatát. Hoselitz Árpád VIII. oszt. tanuló pedig Váradit Antaltól szavalt egy szép alkalmi költeményt. Az ünnepélyben az ifjusági ének- és zenekar hazafias dalokat adott elő.

Esküvő. Havas Erzsikét, Gömöri Ede helybeli vendéglős szép és kedves unokáját, f. hó 15-ikén veszi nőül Keleti Jenő, sátorallya-ujhelyi kereskedő.

Torony-gomb feltétel. A várgombi ujonnan épült ág. hitv. evang. templom tornyára a gombot vasárnap október hatodikán tették fel ünnepélyesen.

Halálozás. Özv. Münnich Józsefné, szül. Burszky Zsuzsanna, a nemrég örvégységre jutott Burszky Sámuelné sógoronője, f. hó 2-ikén 67 éves korában Hangonyban elhunyt. Hült tetemét f. hó 4-én, városunkban helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra. Béke poraira!

Korteskedés! Ily cím alatt látott napvilágot egy, az ellenzékiek előtt nem igen nagy örömet keltett cikkünk lapunk 41-ik számában. Most, választások után a cikk tárgya: Wieszt ráhói kékfestő ur nyomtatványban adja tudtúl híveinek, hogy lapunkban megjelent „Korteskedés“ című cikk tartalma nem a való tényállással megegyező, s ennek beküldőjét, illetve tudósítóját mindaddig, míg állítását be nem bizonyítja, rágalmazónak s egyéb becsületsértő kifejezésekkel illetve hazugnak nyilvánítja. — A való tényállás földerítése okából s hogy nagyközönségünket tájékoztassuk arról, hogy mi mindig tárgyilagosan a valót írjuk s légből kapott beszédet valóban feltüntetve nem szoktunk reprodukálni. Ime a szem- és fülünk nyilatkozatát szíriusz-szóra közöljük, melyből meggyőződhet mindenki, hogy a 41-ik számunkban leadott Wieszt ur beszéde teljesen egyező az alábbi nyilatkozat tartalmával:

Nyilatkozat.

Alólirottak ezennel kinyilatkoztattuk és hitelesen igazoljuk, hogy Wieszt Rudolf ráhói lakos folyó évi szeptember 22-én Kokován megjelenő, a község piacán az összegyűlt népek a következő beszédet tartotta tótul: „Testvéreim! Tépjétek szét, tapossátok sárba azt a zászlót, a mit nektek odaát kínálnak! Ne hallgassatok a nagyságos urakra, ne higgyetek nekik, a kik gyűlölik és féltől nézik a tót, és a kiknek a tót csak arra való, hogy az igát huzza és az adót fizesse. Lépjétek annak a férfinak a pártjára, a ki a mi tót nemzetünket szereti és a tót nemzet jogait védi, emeli és emelni kívánja. Ez a férfi pedig nem más mint Török Gyula!“

Igazoljuk, hogy a fenti szavakat Wieszt Rudolf szájából mi saját fülünkkel hallottuk, s hogy Wieszt Rudolf a fenti szavakon kívül még több az urak ellen lázító kifejezéseket használt, melyeket azonban — miután a használt szavakra már határozottan nem emlékszünk — szó szerint közölni nem tudunk.

Kelt Kokován, 1901. október hó 9-én.

Előttünk: Banczik Sámuel s. k. Knöpsler Károly s. k. Helló János s. k. Szivessény Péter s. k. Jeszny Gáspár s. k. Lipták Endre s. k.

Wieszt ur! a sértések halmaza visszapatant sértetőjére.

Esküvő. Mult szombaton délután fényes esküvő folyt le a budapesti Deákteri ev. templomban. Szarvasy György máv. felügyelő fia: György, főhadnagy a 32-ik gyalogezrednél, ekkor vezette oltárhoz Markó Albert nagykereskedő és kereskedelmi tanácsos bájos leányát. Az esküvőn előkelő és nagyszámú közönség jelent meg.

Pályázat. A vármegyénél leköszönés folytán megüresedett főpénztárnoki és ügy szolgabírói állásra a pályázat most hirdették ki. A kérvények az alispáni hivatalnál bezárólag folyó október hó 24-ik napjáig adhatók be.

A posta- és táviróhivatal a lefolyt képviselőválasztások alatt igazán dicséretesen és elismeréreméltóan teljesítette nehéz feladatát. Már a választásokat megelőzőleg néhány napon át folytonos — éjjel nappal tartó — szolgálat volt a táviróhivatalnál, s a táviratok kezelésére beosztott tisztviselők a derék hivatalfőnökkel: Ternyey Jánossal együtt buzgalommal és közmegelegedéssel végezték a teendőket. A táviratok felvétele, leadása és továbbítása akadálytalanul, legnagyobb precizitással történt s a közismerést és dicséretet mi e helyen is szívesen tolmácsoljuk.

Halálozás. Viczián Lajos csehbrézói ág. h. ev. lelkész mély gyászba döntötte ifju nejének, szül. Sochla Erzsikének f. hó 7-én váratlanul bekövetkezett halála. A korán sirba szálltnak temetése tegnap délelőtt folyt le a rokonságnak és ismerősöknek nagy részvéte mellett. Nyugodjék békében!

Előfizetési felhívások. Két előfizetési felhívás jut a nagy közönség elé, s biztosra vesszük, hogy mindkettő igen szíves fogadtatásra talál. Az egyik az itteni származású kedves emberünké Perjessy Lajos verseczi tanár s a „Délvidék“ kitűnő tollu szerkesztője felhívása. E hó végén 10—12 ivre terjedő elbeszéléseket ad ki „Emlékeim“ címmel. A kötet Herczeg Ferenc előszavával Singer és Wolfner budapesti könyvkereskedő kiadásában fog megjelenni, s ára 2 korona. — A másik lapunk szellemes és jeles tollu fiatal munkatársa Terhes Samu kolozsvári joghallgató felhívása. A szép tehetségű szerző „Igaz történetek“ címmel szintén egy kötet elbeszélést ad ki s valószínűleg karácsony táján jelenik meg a kötet, melynek ára 2 korona lesz.

Kárvétele. Napok óta városunkban tartózkodik a katonai vezérkar egy kapitánya, egy főhadnagy és egy hadnagy, a nagy hadgyakorlatok alkalmával a katonaság által okozott károkat veszik fel, hogy aztán a kárvallottak jogos igényei kielégítést nyerjenek.

Tót költészet. A „Pesti Hirlap“ egyik jeles tollu belmunkatársa: Luby Sándor, ki az irodalom terén már több önálló művel is szép sikert aratott, most újabb nagy dolagra vállalkozott. A tót nép ajkán élő dalokat s zengzetes nyelvünkre átültetve, verskötetet állít össze. A dalgyűjteményből lapunk mai számának tárczerovatában közlünk egyet s felhívjuk arra olvasóink figyelmét. Kérjük egyszersmind, ha valaki ilyen tót dalokat ismer, sziveskedjék azokat Luby urral közölni.

A katonai ujonczok a helybeli méntelep-osztályhoz már bevonulnak s 2—3 nap alatt az ujonczok megkezdik a szolgálatot. Mint halljuk — a helybeli ménteleposztályhoz 34 ujoncz vonul be, kik a szokásos esküt nov. 1-én teszik le.

Halálozás. Neumann Armin helybeli kereskedőt lesújtó gyász érte. Egyetlen kis gyermekét, ki még alig volt két éves, f. hó 4-én elragadta a halál. Temetése f. hó 6-ikán nagy részvét mellett ment végbe.

A putnoki választás áldozata. A putnoki választás is meghozta a maga áldozatát. Ugyanis Grünvald Adolf tornallyai koresmájában idogált Danó János vasuti munkás; később utána jött Kakó Pál és István s a bejövethet elkiáltják: Eljén Putnok Mór! Erre Danó rákiáltja, hogy éljen Hevessy Bertalan! A két Kakó erre dühösen neki esett Danónak és annyira összeszurkálták, hogy azonnal belehalt. A tettesek a tornallyai járásbíró-ság börtönében várják büntetésüket.

Tűz. Derencsényben f. hó 5-én esti 8—9 óra között — valószínűleg gyujtogatás folytán — kigyuladt a paplak mellé épített istálló és csűrépület. A csűr tele volt takarmánnyal s ez mind martaléka lett, a pusztító elemnek. Egy hintó, meg egy bricska is odaégett. A kár — az épületeken kívül — több mint 2000 korona s biztosítva csak az épületek voltak. A kárvallott Buzágh István derencsényi lelkész, kit városunkban is jól ismernek és becsülnék, bizonyára nem hitte, hogy akadnak gonosz emberek, kik takarmányát elpusztítani kívánják. Talán ezért nem biztosította.

Sorsolás. A rimaszombati polgári olvasóköriben ez idén már másodikban sorsoltak ki f. hó 7-én ház-építési kötvényeket. Az első sorsolás május havában volt, mikoris 25 drb. kötvényt sorsoltak ki, most pedig 36-ot. Maga a sorsolás Dr. Kovács László városi főjegyző ellenőrzése és az elnökség jelenlétében az Olvasókör dísztermében folyt le s kihuzattak a következő számú kötvények, melyek tulajdonosainak a befizetett összeg, a kötvény kiszolgáltatása ellenében rövidesen kézbesített fog: 836 859 899 929 942 948 956 960 67 525 529 530 552 722 752 51 52 16 18 451 12 338 198 199 200 511 310 75 803 813 818 88 781 324 328.

Vigyázatlanagságból vagy talán durva pajkoságból majdnem nagy szerencsétlenség keletkezett a mult vasárnap délelben a Hunyady-utcán. Egyik tres telek nyitva maradt kapujának szögletében egy csomó összehalmozott gaz gyulladt meg nem tudni mi által, közvetlen egy Hunyady-utcabeli ház mellett. Szerencsére egy éppen arra menő urnó a gyanus füstöt észrevette s figyelmeztette a szomszéd ház tulajdonosát, ki a tűz tovább terjedését elfojtotta. Nem ártana, ha az ilyen belső területek tulajdonosai több gondot fordítanak ugy a maguk, mint a szomszedság biztonságára az őszi törekfélék eltakarításánál.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tisztii főorvosának szeptember havi jelentése szerint a szeptember 1-től szeptember 30-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedés: Vörheny: Rozsnyó 1, Sumjác 16 (megh. 3); kanyaró: Putnok 6 (megh. 2), Malé 1; hökhurut: Andrási 5, Dernó 4, Hárskut 1, K.-H.-Hoszszerút 19, Naprágy 11 (megh. 1), Putnok: 4; ronszó toroklob: Jolsva 1; hasi hagymáz: Dobsina 1, Jolsva 1, Klenóc 1, Aggtelek 1, Zádorfala 3 (megh. 1).

*) Lapunk mult számaiból a közlemények halmaza miatt ki-maradt. Szerk.

Elvesztett bicikli. *Andrássy* László helybeli fényképész biciklijét a képviselőválasztás napján ismeretlen tettes elvitte s a kerékpárnak nyoma veszett. Nagy vakmerőségre vall, hogy a biciklit a nevezett lakásából fényes nappal vitte el valaki. A gép „Swift“-féle. Az, ki a tulajdonost szíves lesz nyomra vezetni, illő jutalomban részesül.

Anyakönyvi kimutatás. A rimaszombati áll. anyakönyvi hivatalnál augusztus és szeptember havában a következő születések, házasságok és halálozások jelentek: Született összesen 31, ebből fiú 18, leány 13, ebből 2 halva született. — Házasságot kötöttek: Králik Sámuel és Borzy Erzsébet vegyes-vallásúak, Szára György és Szabó Margit vegyes-vallásúak, Hujber József és Törköly Margit egy-vallásúak, Bihary Gyula és Kishonthy Anna egy-vallásúak, Magyar Imre és Baffy Rozália egy-vallásúak, Bohó Lajos és Palócz Erzsébet egy-vallásúak, Juhász Mihály és Molnár Amália vegyes-vallásúak, Venczel Gyula és Knapcius Margit vegyes-vallásúak. — Elhaltak: Kishonthy Józsefné 38 éves, Keller József 12 éves, *Szántó János 3 hónapos, *Majerszki Irén 5 hónapos, *Lőrincz Józsefné 35 éves, Koterka Julianna 1 1/4 éves, *Liptacek János 70 éves, *Husztó János 80 éves, Palles Irén 5 hónapos, Gerenda Katalin 1 1/2 éves, ifj. Bari Lajos 3 éves, *Mihalik Gyula 5 hónapos, *özv. Ullisz Jánosné 27 éves, *Lipóvszky Géza 18 éves, *Szajkó Gedeon 66 éves, Csorba Endre 76 éves, ifj. Sulik Andor 8 hónapos, *Buday József 37 éves, Fogtövi Gábor 76 éves, Pongó Géza 1 napos, Szalontai Irma 8 hónapos, Smegner Károly 56 éves, *özv. Kocsis Istvánné 60 éves, *Pintér János 62 éves, Ferjencsik Zsuzsanna 77 éves, Palkovics György 80 éves, Mataisz Ferencz 3 hetes, Lehoczki József 6 hónapos, Cseh László 18 éves, Tuba János 35 éves. — A *-gal jelöltek a helybeli kórházban haltak el.

Allatbetegségek vármegyénkben. A folyó hó 6-án megjelent „Földmívelési Értesítő“ szerint vármegyénkben a következő helyeken fordultak elő betegségek a hasznos háziállatok között: *Lépfene:* Ratkó. *Veszélyesség:* Királyi. *Rühkór:* Zádorháza, Felső-Pokorágy, Likér, Henczkó, Rédova. *Sertésorbán:* Felső-Pokorágy, Likér, Varbócz. *Sertésvész:* Telgárt, Vernár, Muisány, Murány, Nandras, Ratkó, Ratkó-Szuna, Szirk, Jéne, Esztény, Hrussó, Lukovistye, Felső-Sajó, Hankova, Hámsfalva, Markuska, Rédova, Bánréve, Csoltó, Gergelyfalva, Gömör-Panyit, Hanva, Kövecses, Málé, Dobsina, Jolsva.

Nyilttér. *)

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügynők, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánlják magukat a gazdaközönség szíves figyelmébe.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

4940. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Institúrisz Endre** ügyvéd által képviselt **Monczol Andrásnak, Monczol Pálnak, Jánosnak, Mihálynak és Andrásnak** elleni 620 korona tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Klenócz nagyközségben fekvő s a klenóczy 299. sz. tjkönyvben foglalt Monczol Pál, Monczol János, Monczol Mihály és Monczol András 239. hrszámú új rét beleségére 300 korona. Ugyanazon tjkönyvben 283. hrszám alatt foglalt beltelkére s azon épült 186. sz. alatti házára 600 kor. és ugyanazon telekjegyzőkönyvben A. 3—9. sorszám alatt foglalt külbirtokára, s erdő, legelőilletményére 2100 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1901-ik évi november hó 27-ik napjának délelőtti 10 óráját** Klenócz községébe a község-házhoz tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 30 kor., 60 kor. és 210 kor. készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi augusztus hó 23-án.

2—3 **Kovács,** kir. törvszéki albiró.

Hirdetmény

835. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1901. évi 4594., 4660. számú végzése következtében **dr. Keszler Lipót** és **dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **Löwy Adolf** és **Gömörmezei Takarékpénztár** és **Hitelbank** javára **Hámos Zoltán** ellen összesen 9580 korona s járuléka erejéig 1901. évi augusztus hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 15430 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: termények, lovak, szarvasmarhák, juhok, szekerek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1901-ik évi V. 659/2. számú végzése folytán Cserencsényben alperes lakásán leendő eszközölsére **1901. évi október hó 25-ik napjának délelőtti 10 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1901. évi október hó 8-ik napján. **Gasko,** kir. bir. végrehajtó.

Makkoltatás.

Báró Vay Alojzia Ó méltósága tulajdonát képező 1500 hold erdőterületen a makkoltatási jog **folyó évi október elsejétől márcziusig** bérbeadó, értekezni lehet **Klein Zsigmond** bérelőnél **Harkácson.**

Tanuló.

Egy jó házból való 13—14 éves fiu, ki legalább egy-két gimnáziumi osztályt végzett, tanulóul felvétetik **Rábely Miklós** könyvnyomdájában.

Értesítés.

Tisztelettel hozom Rimaszombat város és vidéke n. é. közönsége tudomására, hogy a „Széchényi-kert“ gondozását és felügyeletét minden hozzátartozókkal mult hó 20-án átvettem; törekedni fogok, hogy annak művészies kezelése által mindenki elismerését és bizalmát kiérdemeljem.

Tudatom egyúttal a n. é. közönséggel, hogy nagy választéku különféle **szoba-dísznövényeim** megérkeztek és azt a legolcsóbb árban árusítom.

Ajánlom szolgáltatást minden kertészeti munkának az elkészítésére, ugymint: **kert-tervezéseket** és azoknak beültetését, különféle **diszítéseket, koszoruk és csokrok készítését, fák ültetését és átteleltetését** a legjutányosabb árak mellett.

Egyes vágott virágok bármikor kaphatók. Fák és növények gondozásáról utasítást bárkinek szívesen adok, ki ezért hozzám fordul.

Vidéki megbízások a legpontosabban teljesítenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

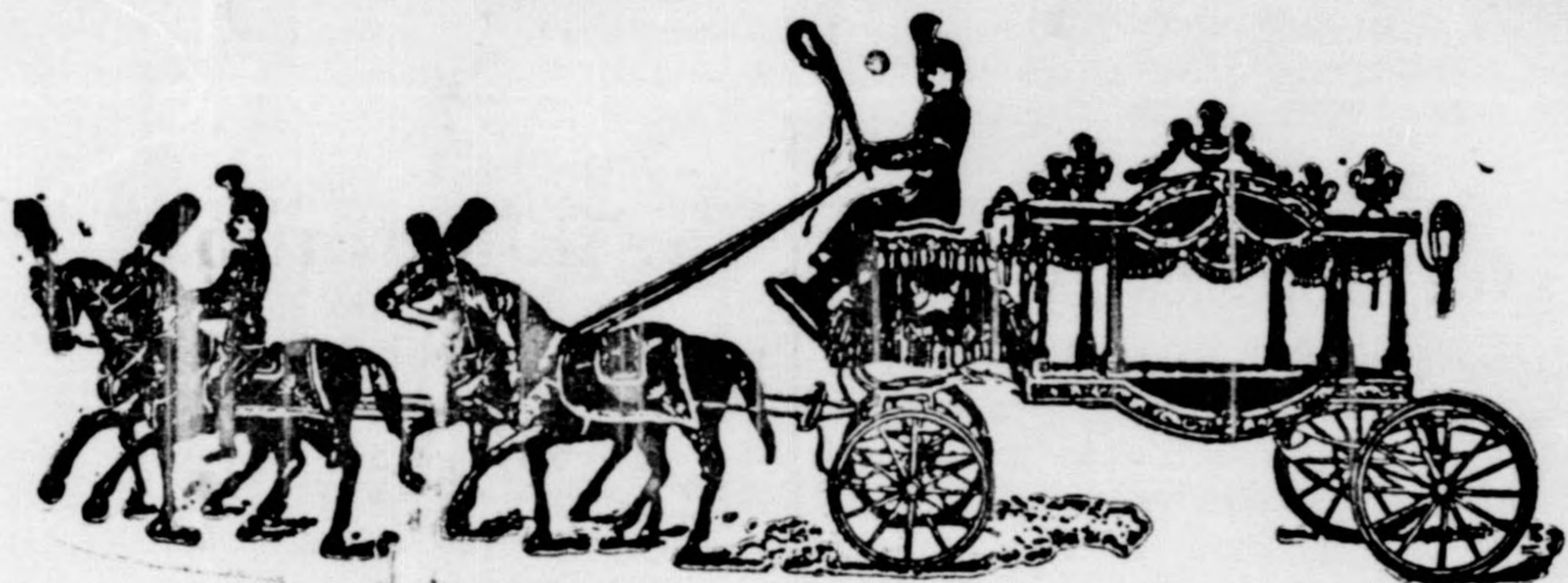
Rimaszombat, 1901. október hó.

Csintalan János,
városi mű- és ker. kertész.

2—2

Kegyeleti koszoruk szállaggal, arany, ezüst vagy fekete betűkkel nagy választékban.

Első gömörmezei temetkezési vállalat.

Új temetkezési vállalat Rimaszombatban!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **25 év óta fennálló** asztalos és bútorgyártó legújabb temetkezési vállalatot bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképen rendeztem be, hogy akár egyszerű akár a képzelhető legdiszibb temetkezést rendezhetem s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyonai viszonyaihoz mérten temetthesse el. Nagy költséggel **többféle gyászkoosikat** és **ravatali felszereléseket, diszegenruhákat** stb. stb. beszereztem s a gyászoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sírhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 26. sz. a. a „Gömörmezei Nép- és Iparbank“ épületében állandó nagy raktárt tartok valódi és utanzott **érozkoporsókból, szemfödőkből, sírkoszorúkból** s minden e fajta czikkéből.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

10—26 **özv. Benkó Jánosné.**

Vidéki temetések a diszkocsival meglepő jutányos árakon rendeztetnek.

Olcsó árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálat!

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindennemű uri divatczikk, férfi és női kalapok. A **karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők** és **Pichler és Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.**

Férfi kabátok, Hawelock, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönyök, női kabátok, felöltők, gallérok, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-czikk, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök.

Egyedüli raktár **Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztyűkben.** Íngék és mindennemű fehérneműek mérték után is készítenek, norinbergi galanteria áruk, sport-czikk, kerékpársapkák, vadász-kabátok stb.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmány csekély hasznonali eladásá.

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindennemű czipőbe az általam képviselt **Dr. Höges-féle,** az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek azonnal elhelyeztetnek.

Barakk.

A **hacsavai** határban, a magnezitpörköltő-gyárnál levő barakk italméresi joggal átadó. — Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Hirdetmény.

4201. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Engel Adolf** rimaszombati lakos és a **Gömörmezei Nép- és Iparbank** végrehajtóknak **Biaczovszki Józsefné** szül. **Oszkocsil Anna** ugys mint kk. **Biaczovszki Jenő** és **József** tk. gyámja végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a rimaszombati takarékpénztár és a Gömörmezei Nép- és Iparbank utóajánlata folytán az ujabbi végrehajtási árverés 77 kor. 38 fill. tőke s jár. és 100 kor. tőke és járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszombat községben fekvő, a rimaszombati 948. sz. tjkönyvben A. 1. és 3. sorszám alatt foglalt 96. és 97/a. hrzi. számú ingatlanokból és az azokon épült házból a B. 2. alatti bejegyzés szerint **Biaczovszki Józsefné** szül. **Oszkocsil Annát** 1/2-ed részben megillető birtok illetőségre a rimaszombati takarékpénztár utóajánlatot tevő által megajánlott 500 korona kikiáltási árban.

Es ugyancsak a rimaszombati 948. sz. tjkönyvben A. 1. és 3. sorszám alatt foglalt 96. és 97/a. hrzi számú ingatlanokból a B. 3. és 4. alatti bejegyzés szerint kk. **Biaczovszki Jenő** és kk. **Biaczovszki Józsefet** 1/2-ed részben megillető birtokilletőségre a Gömörmezei Nép- és Iparbank mint utóajánlatot tevő által megajánlott 550 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul 1901. évi **október hó 11-ik napjának** d. e. 10 óráját a rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1901. évi julius hó 23-án.

Kálniczky, törvszéki bíró.

Új temetkezési vállalat Rimaszombatban!